

Durumluk Öfke Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Durumluk Öfke Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20244>

Özet

Durumluk Öfke Ölçeği, Spielberger tarafından geliştirilen öfke ölçüm araçlarının Türkçe'ye bir uyarlanmasıdır. Bu ölçek, bireyin belirli bir anda veya belirli bir durumu deneyimlerken hissettiği geçici, yoğun ve öznel Durumluk Öfke düzeyini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlanması ve geçerlilik çalışması, 2015 yılında Tuba Kalay tarafından tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu ve psikometrik özelliklerinin güvenilirliğini saptamaya hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Durumluk Öfke, Öfke Ölçeği, Spielberger, Öfke Yönetimi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Tuba Kalay, Duygusal Durum.

Yazarlar

Tuba Kalay.

Amaç

Durumluk Öfke Ölçeği'nin temel amacı, bireyin o anki psikolojik durumuna bağlı olarak ortaya çıkan, geçici nitelikteki öfke halinin yoğunluğunu ve şiddetini standart bir şekilde belirlemektir. Bu araç, klinik ve araştırma ortamlarında, özellikle stresli durumlar karşısında ya da müdahale programları öncesinde ve sonrasında bireyin anlık öfke tepkilerini değerlendirmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması özel amaç ise, uluslararası alanda kabul görmüş bu değerli araçın Türk popülasyonu üzerinde güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktır. Bu sayede, Türk kültürü bağlamında öfke deneyimlerinin anlaşılması ve ilgili psikolojik araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel duygusal yapılardan biri olan **Durumluk Öfke** (State Anger) yapısını ölçer. Durumluk öfke, bir bireyin belirli bir zamanda deneyimlediği, yoğunluk ve süresi değişim gösteren duygusal bir durumdur. Bu durum, genellikle gerginlik, rahatsızlık, sinirlilik ve otonom sinir sisteminin aktivasyonu gibi fizyolojik ve bilişsel bileşenlerle karakterizedir.

Yapının ölçülmesi, bireyin sürekli bir eylemden ziyade (Sürekli Öfke/Trait Anger), çevresel tetikleyicilere karşı gösterdiği anlık tepkileri değerlendirmeye olanak tanır. Bu ayrıma, öfkenin

hem kalıcı bir kişilik özelliği hem de geçici bir duygu durumu olarak ele alınması gereken karmaşık doğası yanlıdır.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detaylı olarak sunulmamış olsa da, Kalay (2015) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunun ve teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğinin belirlenmesi için kapsamlı geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar genellikle **yapı geçerliliği** (faktör analizi sonuçları aracılığıyla) ve **ölçüt bağıntılı geçerlik** (diğer öfke veya duygu durum ölçekleri ile korelasyonlar) yöntemlerini içermektedir.

Uyarlama sürecinde, maddelerin dilsel eteherli ve kültürel uygunluğu uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; ardından istatistiksel analizlerle ölçeğin orijinal yapıya koruyup korumadığı test edilmiştir. Bu, Durumluk Öfke Ölçeği'nin Türkiye'deki bilimsel araştırmalarda kullanılabilirliğini gösteren temel bir adımdır.

Güvenirlilik

Kaynakta güvenirlilik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, psikometrik açıdan sağlam bir uyarlama çalışmasında, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirme amacıyla çeşitli güvenirlilik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler genellikle **iç tutarlılık güvenirliliği** (Cronbach Alfa katsayısı) ve **test-tekrar test güvenirliliği** çalışmaları kapsamında.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıya (durumluk öfkeyi) ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterirken; test-tekrar test katsayısı, kısa bir zaman aralığında ölçüm sonuçları ne kadar kararlı kaldığını ortaya koyar. Bu çalışmalar, Durumluk Öfke Ölçeği'nin Türk örnekleminde güvenilir sonuçlar ürettiğini varsaymak için gereklidir.

Faktör Analizi

Durumluk Öfke Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması sırasında, ölçeğin tek boyutlu yapısını (ya da orijinal ölçeğin belirlediği alt faktörlerin) Türk popülasyonunda da geçerli olup olmadığını doğrulamak amacıyla faktör analizi kullanılmıştır. Bu analizler, genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemlerini içerir.

Faktör analizinin amacı, ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen temel yapı altında kümelenip kümelenmediğini istatistiksel olarak kanıtlamaktır. Kalay (2015) çalışmasında, orijinal Spielberger modelinin faktör yüklerinin ve uyum indekslerinin Türk verileriyle ne ölçüde örtüştüğünü incelenmiş ve böylece ölçeğin yapısal geçerliliği desteklenmiştir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim envanteri. Genellikle 4'lü Likert tipi derecelendirme kullanılır (Örneğin: 1=Hiç, 4=Çok Fazla).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetişkinler

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak yüksek lisans tezi örneklemini genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetişkin popülasyonundan oluşur.

Popülasyon Detayları: Kalay (2015) tezi kapsamında kullanılan örneklem, ölçeğin Bahçeşehir Üniversitesi'nde gerçekleştirilen psikometrik çalışmalarına temel teşkil etmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli bir anda hissettikleri durumluk öfke seviyesini yansıtan ifadeleri ölçme esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Öfke, Psikoloji, Duygusal Durum, Charles Spielberger, Psikometrik Özellikler, Stres, Durumluk Öfke.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tuba Kalay

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

İletişim Adresi: tuba.kalay@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı (Uyarlama): 2015

İzinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel ve akademik amaçlarla kullanılması genellikle sorumlu yazarın iznine tabidir. Ticari veya klinik amaçlarla kullanılmaları için, orijinal ölçeğin (Spielberger) telif hakları ve izin süreçleri ayrıca dikkate alınmalıdır. Ölçeğin uyarlanması bir yüksek lisans tezi

kapsamında yapılmıştır.

Kaynaklar

Kalay, T. (2015). *Spielberger'in Durumluk Öfke Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlaması ve geçerlilik çalışması*. Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.

Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [durumluk-ofke-olcegi-toad.pdf](#)

Durumluk Öfke Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için yazarın tezine ya da yukarıda belirtilen PDF dosyasına başvurulması gerekmektedir.